ties tot gemeentes, provincies en ministeries, multinationals als Shell, KPN en internationale organisaties als de Wereldbank. Een voorbeeld vormt het onderzoek van het *Lowy Institute for International Policy in Sydney*, dat aan de hand van scenario's heeft bekeken wat de impact van een wereldwijde griepepidemie op de wereld-economie kan zijn. In hun modellen gaan ze uit van drie scenario's, namelijk een milde variant (naar voorbeeld van de Hong Kong Griep), een gemiddelde variant (Aziatische griep) en een ernstige variant (Spaanse Griep).

Scenariodenken zou echter een uitstekende aanvulling zijn op het in de afgelopen jaren in het bos- en natuurbeheer steeds populairdere geworden adaptief beheer *(adaptive management)*. Dit adaptief beheer neemt ook expliciet onzekerheid mee in de besluitvorming; door op basis van monitoring de werkelijkheid te vergelijken met de verwachtingen kunnen beheerrichtlijnen en -maatregelen aangepast worden. Adaptief beheer is echter voornamelijk reactief op de toekomst, terwijl scenariodenken deze juist pro-actief benadert.

Surprise!
Maar zelfs met alle vaardigheden en instrumenten die we hebben om de toekomst te begrijpen en er mee om te gaan, is en blijft bos- en natuurbeheer een praktijk vol verrassingen. En hoewel verrassingen vaak als ongewenst en negatief worden ervaren, kan het ook positief zijn en kansen bieden. Juist het herkennen van deze kansen en het hiervan goed gebruik maken, vormen de uitdagingen voor het bos- en natuurbeheer.◆

Marjanke Hoogstra is Universitair Docent Business Management and Economics, Leerstoelgroep Bos- en natuurbeleid, Wageningen Universiteit, en onlangs op dit onderzoek gepromoveerd

Het proefschrift, 'Coping with the Long Term. An Empirical Analysis of Time Perspectives, Time Orientations, and Temporal Uncertainty in Forestry' *is gratis te verkrijgen bij de Leerstoelgroep Bos- en natuurbeleid, Wageningen Universiteit*

Marjanke.Hoogstra@wur.nl

LNV en Bosschap in gesprek over verplaatsing kennisnetwerk OBN

Het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) heeft aan het Bosschap gevraagd om na te gaan of het Bosschap het kennisnetwerk 'Ontwikkeling en Beheer Natuurkwaliteit' (OBN) over zou kunnen nemen. Het doel van het kennisnetwerk OBN is het bevorderen van de ontwikkeling, verspreiding en benutting van kennis over natuurherstel, ontwikkeling van nieuwe natuur en regulier natuurbeheer. Het Ministerie van LNV beschouwt zichzelf als initiator en stimulator van kennisnetwerken, en draagt de aansturing graag over. De Minister van LNV blijft politiek en financieel eindverantwoordelijk voor het kennisnetwerk OBN.
Het doel van het kennisnetwerk sluit aan bij de missie van het Bosschap: het bieden van een platform voor de bos- en natuursector, voor zowel grote als kleine eigenaren en aannemers. Het Bosschap is een ontmoetingsplaats waar men elkaar spreekt, kennis bundelt, gemeenschappelijke vraagstukken in kaart brengt en deze vraagstukken structureel oplost. De combinatie van de werkzaamheden van het Bosschap en de aansturing van het kennisnetwerk OBN leiden tot versterking van het platform, waar beide partijen voordeel aan hebben.
Het ministerie en het Bosschap hechten belang aan het behoud van de huidige succesfactoren van het kennisnetwerk OBN. Dit zijn:

- sturing op basis van kennisbehoeften van beheerders en eigenaren,
- ontwikkeling van onderzoeksvragen in samenwerking tussen mensen uit de praktijk en onderzoekers,
- stimuleren van innovaties in de bos- en natuurbeheer,
- kennisoverdracht tussen onderzoek, onderwijs en de bos- en natuursector,
- beoordeling van onderzoeksresultaten door onafhankelijke deskundigen.

De komende maanden zullen LNV en het Bosschap nader uitwerken hoe de overeenkomst vorm kan krijgen. De verplaatsing betreft een periode van vier of vijf jaar.

Meer informatie:
Ministerie van LNV, Directie Kennis en Innovatie,
Dirk Huitzing (d.a.huitzing@minlnv.nl) of
het Bosschap, www.bosschap.nl,
Carleen Weebers (weebers@bosschap.nl).